

מועד ניסן תשפ"ג

בס"ד

בחינה בהלכות חגים כ"ח אדר תשפ"ג

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
5. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
6. חלק א' - עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
7. חלק ב' - יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. תקיעות

- א. האם אפשר לעשות בשברים כל שבר ארוך כרצונו או שצריך לקצר, ומדוע? [שיטת רש"י, טור, שו"ע]
- ב. האם מותר לעצור באמצע השברים או באמצע התרועה בהפסק של פחות מכדי נשימה, לכתחילה ובדיעבד ומדוע, {שיטות הראשונים והפוסקים ומ"ב} ומדוע.
- ג. בעל תוקע התוקע שברים תרועה רק בנשימה אחת, האם יצאו ידי חובתם לכולי עלמא או לא, ומדוע? {ירושלמי, ראשונים, טור, ב"י, מ"ב}
- ד. בעל תוקע שיש לו "קורונה" ותוקע בלי ליגוע בפיו בשופר אלא נופח בו, פרט את הדין לגבי התקיעות וברכת השופר ומדוע.?

עמ' 1 מתוך 4

2. זמני המצוות

- א. ממתי עד מתי מותר לתקוע? לאכול בסוכה בליל ט"ו? ליטול לולב? להדליק נר חנוכה? ולקרוא מגילה, לכתחילה ובדיעבד.
- ב. מדוע אסור לתקוע וליטול לולב ולקרוא מגילה בשבת.
- ג. האם מותר לתקוע בסיום תפילת נעילה לפני צאת הכוכבים אף כשחל בשבת, ומדוע?

3. קיום מצוות

- א. המלמד בחורים חילוניים מתחזקים שואל, האם ללמוד איתם הלכות שבת החמורות והקלות והלכות טהרה שלא יכשלו באיסורי דאורייתא ודרבנן וכדו', או עדיף שיהיו שוגגים ואל יהיו מזידין, הבא מקורות מהשו"ע לדין, והטעם.
- ב. יש לפניך שני לולבים השווים בהדורם ואחד מהם גובה 1.20, מטר והשני 1.40 מטר, איזה מהם תעדיף? ומדוע? פרט את המקורות [ללא שיקול שיפסל מהמשקוף].

4. נטילת לולב

- א. הנוטל ד' מינים בזה אחר זה איזו ברכה עליו לברך? ומה נוסחה? פרט את המקרים השונים בזה.
- ב. נטל לולב ומיניו כדין, וגילה שחסר לו הדס או שחסרה לו ערבה, מה דינו לגבי הברכה ולגבי ברכת שהחיינו.
- ג. והאם יש הבדל בין חסר לו הדס מהמספר הנצרך לו, או שחסר לו כל אותו המין?

5. אגוד ונטילת לולב

- א. מי שאין לו במה לאגוד הלולב והמינים, האם מעכב או לא? פרט דעות הראשונים ומה היא ההלכה בדין זה.
- ב. נטל הלולב בשמאלו והאתרוג בימינו האם הוא לכתחילה או אף מעכב (לא באיטר).
- ג. נטל כל ה-ד' מינים ביד אחת בזמן הברכה והנענועים וההושענות האם יצא או אף מעכב.

6. אכילה בסוכה

- מה מותר לאכול מדינא חוץ לסוכה, וכשאוכל אותו בסוכה האם יברך במקרים הבאים:
- א. 1. כזית פת. 2. פירות בקביעות ("פירות טיש" שנהוג אצל האדמורי"ם). 3. יין בקביעות עם חברים או שלא בקביעות. 4. חתיכת עוגה. 5. כוס קפה. 6. תבשיל מחמשת מיני דגן.
- ב. והאם שונה הדין בשבת ויו"ט כיון שמחויב לאכול פת, ומדוע?
- ג. והאם שונה הדין בליל יו"ט ראשון של סוכות, ומדוע?

7. סוכה

- א. האם מותר להעמיד את הסכך בדבר המקבל טומאה, ומה הטעם ומה הצדדים, לכתחילה ובדיעבד?
- ב. והאם מותר להשעין את הסכך ע"ג כותל אבנים על אף שאינם גידולי קרקע, ומדוע?

8. מגילה

- א. בזמן קריאת המגילה שמו לב שהסופר החסיר באמצע פרק שלם או כל פרק עשירי או הפסוק האחרון מה דינו, ומה טעמו? והאם יש נפק"מ בין אם הקורא שם לב וקראו מתוך החומש או בע"פ או שדילג מחוסר שימת לב.
- ב. האם אפשר לתרגם את המגילה בכתיבתה לרוסית לקוראה בפני רוסים, והאם בעל הקורא צריך להבין רוסית?
- והאם מותר לבעל קורא שיש לו מגילה רגילה לקוראה בתרגום לרוסית.

חלק ב' – יישום

- יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
- יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9. תקיעות

- א. תקע תקיעה ארוכה מאד בסוף תשר"ת כדי שתעלה גם לתשר"ת הראשון וגם לתקיעה של תשר"ת או תשר"ת הבאה אחריו, האם יצא יד"ח שני התקיעות או אחד מהם, ואיזה מהם, או כלל לא יצא יד"ח, הסבר בקצרה את הנימוקים, ומהי ההלכה שתורה בזה כשיגיע למעשה (ב"י ומ"ב).
- ב. תקע בתשר"ת רק שני שברים ומיד לאחריו התחיל התרועה האם מספיק להשלים לאחר התרועה רק שבר אחד או שצריך ג' שברים או לתקוע שוב שברים וגם תרועה או שצריך גם תקיעה לפנייהם, והאם יהיה נפק"מ בין אם עשה כן בתקיעות של נשימה אחת או בשתי נשימות.
- ג. בעל תוקע שתוקע בקלילות ואין לו בעיה כשמחזירים אותו, והמקריא מחזירו כל פעם מתחילת התקיעה על אף שא"צ, האם יש בזה איזה בעיה.

10. נטילת לולב

- א. אדם מבוגר שקשה לו להחזיק את כל הארבעת המינים ביחד, האם הפסיד המצוה או שיש לו פתרון, הסוגיא, דיעות הראשונים וההלכה, והאם יברך, {הסוגיא במנחות, טור, שו"ע, משנ"ב}.
- ב. אדם גידם בידו השמאלית האם יקח הכל בידו אחת או שיקח ג' מינים בידו, והאחרון בזרוע ביד השני ואיך יעשה כשהוא גידם בידו הימנית.
- ג. ומה יעשה אם אין לו אפשרות ליטול בזרוע.

עמ' 3 מתוך 4

11. סוכה

- א. מה נקרא סוכה ישנה להלכה (לב"ה), ומה דינה, והאם צריכים לחדש בה דבר ואיך מחדש, והאם הוא לעיכובא.
- ב. דין דסוכה ישנה הוא בדפנות או בסכך, או בשניהם.
- ג. האם חל שם שמים על עצי הדפנות כשקיימים או כשנפלו או כשעבר בחוה"מ לסוכה אחרת (כגון שנסע להורים להמשך החג עד סוף החג).

12. קריאת המגילה

- א. עיר שספק מוקפת חומה מימות יהושע בן נון
1. מתי קוראים המגילה והאם גם בלילה ומתי יברכו.
 2. מתי מקיימים מצוות היום.
 3. מתי אומרים על הניסים.
- ב. עיר המוקפת חומה, ונכבשה ע"י גוים ויושבים בה כעת רק משפחה אחת שאין להם מנין, מתי יקראו את המגילה.
- ג. 1. תושב ירושלמי (מוקף) הבא לסעוד את אביו באשדוד (פרוז) ביום י"ד (וחוזר אחה"צ לירושלים) האם יכול להוציא את אביו בקריאת המגילה.
2. או להיפך תושב מאשדוד הבא לסעוד את אביו בירושלים ביום ט"ו האם יכול להוציא את אביו בקריאת המגילה.
- ד. בן מוקף הצריך לעבור ניתוח דחוף בט"ו ולא תהיה לו אפשרות לקרוא את המגילה האם נתיר לו להקדים ולקרוא ב"ד ובברכה, והאם צריך עשרה.

הרב *אליהו*